

Ischaja vsak dan razen nedelj in praznikov.
Issued daily except Sundays and Holidays.

LETO—YEAR XIII.
Cena lista je \$5.00.
Entered as second-class matter January 25, 1916, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravljalni prostori: 2657 S. Lawndale av.
Office of publication: 2657 S. Lawndale av.
Telephone: Lawndale 4635.

Chicago, Ill., torek, 10. avgusta (August 10th) 1920. Subscription \$5.00 Yearly. STEV.—NUMBER 186.
Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

WILSON JE PROTI POMOČI POLJAKOM.

Predsednik je pisal nekemu senatorju, da je materialna in moralna pomoč Amerike nemogoča.

DRŽAVNI TAJNIK PRAVI, DA NE VE NIČ O TEM PISMU.

Washington, 9. avg. — Sinoči je bilo poročeno, da je predsednik Wilson definitivno izjavil, da je intervencija Združenih držav v prid Poljakov nemogoča in tudi moralna podpora ne bi nič hasnila.

Wilson je to izrekel v pismu, ki ga je pisal nekemu senatorju, kateri je član odseka za zunanje stvari. Vest še ni uradno potrjena in državni tajnik Colby je rekel, da ne ve nič o tem pismu.

Poročilo se glasi, da predsednik Wilson v tem pismu zelo kritiziral gotove strani evropske diplomacije, ki je po njegovem mnenju zakrivila katastrofo Poljske.

POLJSKA DUHOVŠČINA V AMERIKI SKLJUČUJE SHODE.

Chicago, Ill. — Poljska duhovščina in razni poljski bankirji so sklenili sklicati javne shode v Chicagu in drugih mestih prihodnje nedelje v svrhu, da se pridobije za Poljsko simpatije ameriške javnosti, ki so zdaj zelo majhne. Obenem se bo prihodnje nedelje štala maha v vseh poljskih cerkvah v Ameriki za poljsko zmago.

SLOVENEK ZAKLAN.

Chicago, Ill. — Dva vojaka su zaklala Slovence Avgust Bučarja na cesti. Ljudski glas pravi, da je bil preje Bučar v nekem salonu in da sta mu napadalec sledila na ulico, kjer sta ga napadla z nožmi in mu prizadela smrtno rano, da je umrl v okrajni bolnišnici. Dotični salon se nahaja na 2352 Blue Island Ave. in v prostorih nad salonom je umorjeni Bučar stanoval.

Policija je prejela devet Slovencev, med njimi tudi napadalec, ki pa zvrata sedaj krivdo drug na drugega. Eden njiju je bajc član K. S. K. J.

VODITELJI OBEH STARIH STRANK SO ZADOVOLJNI.

Washington, D. C. — Demokratični političarji so zelo zadovoljni s Coxom, predsedniškim kandidatom demokratične stranke, ker se je jasno izrekel, da je za ligo narodov.

Marion, O. — Voditelji republikanske stranke plešejo veselja, ker se je predsedniški kandidat demokratične stranke odprto izrekel za ligo narodov in napravil po njih mnenju je dosti drugih napak. Po njih mnenju bo zmaga za republikance lahka reč.

ZALOGA PREMAGA ŽRETV POŽARA.

Maywood, Ill. — Tukaj je nastal ogenj na skladišču premoga Martens Brothers Coal and Ice kompanije, ki se je kmalu razširil v velik požar in je napravil do sto tisoč dolarjev škode. Poškodovana so bila tudi sosedna poslopja.

DVA MRTVA V BOJU MED PROVINCIJALNO POLICIJO IN BANDITI.

Peoria, B. C. — Kanadska provincijalna policija je naletela na bandite, ki so prišli iz svojega skrišča na dan, da dobe potrebnih živcev. V Colemanu so spoznali bandite, ki so zbežali v Bellevue, kamor je došlo telefonsko poročilo, da naj pazi na bandite, ki pridejo kupovat livla. Provincijalna policija je odšla takoj na prežo, da zajame bandite. Še preden vstopijo v mesto. Vnela se je huda bitka, v kateri sta padla dva policaja in en bandit je bil ranjen. Bandite so ušli in odnesli ranjenega tovariša s sabo.

ENTENTA SE BOJI, DA Z NAPOVEDJO VOJNE PROVOCIRA SPLOŠNO REVOLUCIJO.

Paris, 9. avg. — "Matin" je danes prejel depešo od svojega poročevalca v Hytheju, ki se glasi, da ni upanja na vojno s sovjetsko Rusijo, kajti Anglija in Francija se bojita generalna stavke in revolucije doma, če prične s mobilizacijo.

VOJAŠKI IN MORNARSKI IZGREDI NA VZHODU.

POLICIJA NI MOGLA NIČESA OPRAVITI PROTI IZGRED. NIKOM.

Ulice so počistile šele vojaške patrulje.

Revere, Mass. — Na reverskem obrežju je hotela policija aretirati nekega pijanega pomorščaka, kateremu so takoj prihiteli njegovi tovariši na pomoč. Policija je kmalu spoznala, da ne bo kos združenim močem mornarjev, mornariške pehote in drugega vojaštva, pa se je utrdila na policijski postaji.

Tolpa mornarjev, mornariške pehote in vojaštva se je pomnožila na stotine, ki je hotela s silo iztrgati svojega tovariša policiji. Pričela je bitka med policijo in razgrajalci, ki je trajala več kot dve uri in pri kateri je bilo pet mornarjev težko ranjenih, več izgrednikov je pa zadobilo lahke rane.

Policija je bila v defenzivi in kdo ve, kako bi ta bitka zanjjo končala, da ni prišla na pomoč vojaštvo iz Fort Banksa, mornarji iz Charlestowna in policija iz bližnjih mest, da razenejo izgrednike, ki so oblegali policijsko postajo.

O polnoči so vojaki z nasajenimi bajonetmi patrolirali po obrežju.

Civilisti so seveda prestrašeni bežali domov, ko so izgredniki pričeli napadati policijo, ravnaoč se po načelu, čimdalje proč so od izgrednikov, toliko bolje je zanje.

Ko so izgredniki izvedeli, da so se prikazale vojaške patrulje z nasajenimi bajonetmi, so se kmalu razpršili po mestu. Vojaške in mornariške patrulje so ukazale, da se morajo takoj vrniti vojaki v kasarne, mornarji pa v basarne in na ladje.

PROTEST LEGIJONARJEV PROTI SENATORJU SHERMANU.

Lanark, Ill. — Ameriška legija, ki ima šest podružnic v okraju Carrollu, je protestirala, da govori senator Sherman na zabavi na prostem starih naseljencev, ker je senator odločno nastopil, da odpusti vojaški dobe odpustno doklado.

Ta protest je tako vplival na pridržitelje zabave, da so umaknili senatorjevo ime z govorniške liste, čeprav je bil določen kot glavni govornik.

IZ BOLJŠE DRUŽBE.

New York, N. Y. — E. M. Crima, bančnega predsednika neke banke v Philippiju, so našli nezvestnega v sobi James Keadyja. Bil je pod vplivom opija in je izjavil, da ne ve, kako je zašel v tujo sobo. V njegovem žepu so našli le sedem in dvajset centov, dasiravno njegovi prijatelji izjavljajo, da je navadno nosil pri sebi večje vsote denarja. Zdravniki izjavljajo, da Crim trpi na akutnem zastrupljenju z opijem.

LETALI IZ KOVINE NA POTU PREK KONTINENTA.

Oakland, Cal. — Dve letali iz kovine, ki sta zapustili New York 29. julija, da napravita preizkušnji polet od oceana do oceana in polšeta najkrajšo in najboljše pot za prenašanje pošte, sta dospeli sem brez neskode.

ITALIJANSKI KONZUL ZAHTEVA ODŠKODNINO.

VOJAKI SO UJELI BRATA MORILCA.

Strojnice so preprečile nadaljne namire; neki Italijan je obstrlil 14-letnega dečka.

Benton, Ill. — Poročila iz West Frankforta govore, da so protitujezemski nemiri končani, ki so se izemili iz protitalijanskih izgredov. Do tega so pripomogle strojnice, montirane na tovrnih avtomobilih in pomošne vojaške čete, ki zdaj patrolirajo po mestnih ulicah in v okolici, tako da je nemogoče zbiranje razgrajadev v grupah.

Še preden so vojaki prišli v tolikem številu v mesto, da je bilo mogoče razgrajade spoditi z ulice domov in preprečiti nadaljno prelivanje krvi, je bil izvršen zelo brutalen umor.

V hišo Italijana Carrara je vdrila tolpa 20 razgrajadev. Njegova soproga je bežala klicaje na pomoč na ulico in na glavni vojaški stan. V hiši so ostali še štirje nedorasli Italijanovi otroci. Vpričo teh malenkostov so pa divjaki s sekiro ubili očeta. Vojaki so bili takoj za morilec in prijeli, so brata Arlie in F. Moseleyja in ju zaprli na glavnem vojaškem stanu.

O Italijanu Carraru krojijo razne vesti. Po neki vesti je Carrara pošiljal črnokaraka pisma italijanskima družinama umorjenih dečkov Amiel Calcatera in Tony Hemphilla. Po neki drugi drugi vesti je pa Carrara naslikal na vrata Hemphillove hiše mrtvaško glavo in dvojce prekrizanih kosti, ko je še deček ležal na mrtvaškem odru.

Sam je došel italijanski konzul J. M. Pico iz Springfielda, da se zavzame za svoje rojake. Izjavil je, da so bili pri sedanjih izgredih roparski motivi, združeni z narodnostnimi predsodki.

Rekel je: "V mnogih slučajih je bil pri napadih roparski motiv. Zahteval bom \$5,000 za to vdovo in njene otroke od države v smislu mednarodnega zokna. Ranjenih je še pet Italijanov, za katere bom zahteval odškodnino od mesta West Frankforta."

Popoln mir je šele nastal, ko so razgrajalci spoznali, da je vojaška moč tako silna, da ne opravi ničesar proti nji.

Iz North Cityja je pa došla vest, da je Italijan Joseph Montage, lastnik kinematografskega gledališča, obstrlil nevarno 14-letnega dečka Charles Vineyarda. V rabuki je bil ranjen tudi 27-letni Wesley Wilderman, Italijan je pa ušel.

PRIOUJOČNOST DUHA JE REŠILA OTROKU ŽIVLJENJE.

Anderson, Ind. — 2-letna Mary Turner je splezala na progo pennsylvanske železnice ob času, ko je pihal brzovlak. Strojvodja je opazil otroka in je pritegnil parno piščal. Ko je videl, da se otrok ne zmeči za parno piščal, je pritegnil zavore, obenem je pa spustil paro od nasprotnne strani v cilindre. Zavore so zaškrpale, vlak se je malo zadržal naprej, toda ustavil se je samo en čevlji proč od dečke. Strojvodja je pobral nepoškodovanega otroka in ga nesel v hišo starišev ob progi, na kar je stopil na lokomotivo in jo pogнал, da popravi zamudo, ki jo je povzročil ta dogodek.

56 MALIH LESENIH LADJ NA PRODAJ.

Washington, D. C. — Plovnih odbor je postavil na prodaj šest in petdeset malih lesenih ladij, ki nosijo po tri tisoč deset sto ton.

VREME.

V sredo nestalno. Južnozpadni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 70. Sonce izide ob 5:57, zaide ob 7:59.

SOVJETSKA REPUBLIKA V PERZIJI; ŠAH JE POBEGNIL IZ TEHERANA.

London, 9. avg. — Agentura Central News je danes prejela brzojavko iz Carigrada čez Pariz, ki sporoča, da je v Perziji proklamirana sovjetska republika. Perzijski šah je s svojo vlado pobegnil iz Teherana. Okrog 15,000 perzijskih prostovoljcev se je pridružio revolucionarni armadi.

VOJAŠTVO ŠČITI STAVKOKAZE V DENVERJU.

750 zveznih vojakov se vozi na 60 električnih vozovih, ki so drugače prazni.

ČESTNOŽELEZNŠKI USLUŽBENCI SO SE ZNOVA IZREKLI ZA STAVKO.

Denver, Colo. — Čestnoželeznška družba je spravila na ulice 60 vozov s pomočjo stavkokazov, ki so pod zaščito zveznega vojaštva. V normalnih razmerah ima družba 350 vozov v obratu. Razun vojakov se nihče ne vozi na karah. Dvatisoč specialnih poliestov in članov Ameriške legije, ki so se ponudili županu ob času izgredov zadnji teden je odpuščenih iz službe. Stavkajoči uslužbeni stoji trdno v boju, čeprav izjavlja družba, da nikdar ne prizna njihove uniže.

Denver, Colo. — Tukajšnji čestnoželeznški uslužbeni so se pri splošnem glasovanju izrekli zopet za stavko, dokler čestnoželeznška družba ne prizna njih zahtev, ki se glase, da morajo biti odpušteni vsi stavkokazi in da čestnoželeznški uslužbeni vsi hkrati vrnejo v službo.

Kompanija se brani priznati te zahteve in zahteva pravico, da izbira med uslužbeni.

BITKA Z BANDITOM NA ULICI.

Chicago, Ill. — Bandit, ki se je v družbi svojih treh tovarišev udeležil napada na nekega panta, se je bojeval na življenje in smrt na vozu ulične železnice. Bandit je menda odnesel zdravo kožo, dve oseb sta pa težko ranjeni.

Ko je med drugo in tretjo uro jutraj policaj James Flynn bil na svojem policijskem pohodu v bližini Loganovega bulevarda in Zapadne ulice, je prihitel k njemu neki pasant brez sape in mu zaklical: "Ravnokar so me oropali štirje bandite — — —" miujo je počasi pripeljal voz ulične železnice po Zapadni cesti, žrtve banditov je pa nadaljevala — "mislim, da so se bandite poslužili voza ulične železnice."

Policaj je stekel za vozom ulične železnice in skočil nanj, na katerem je bilo okoli 20 pasafirjev. Komaj je bil policaj na vozu, je opazil, da nekdo spredaj potegnili aamekres. Policaj se je kljub temu napolil proti banditu, ki je pa takoj pričel streljati. Med pasafirji je nastala panika. Motornik je ustavil voz, vzel je kljuko in se napolil v voz, bandit se je pa umaknil na sprednjo platformo, odprl je hitro vrata in skočil z voza na ulico. Pri tem je oddal še par streliv in krogla je zadela motornika v prs. Policaj je hitel za banditom, ki je streljal nanj in banditov strel je zopet zadl William Barretta, ki je stal na bližnjem vogalu.

Bandit je nekaj časa bežal po Zapadni ulici, na kar je izginil v neko stranko ulice. Policaj je bil prisiljen prenehati z gonjo, kajti stranske ulice so varna banditaka skrišča.

ZIVO SREBRRO JE PADLO NA 47½ STOPINJ.

Greenacatie, Ind. — Dr. W. V. Brown pravi, da je toplemer na univerzitetnem observatoriju kazal dne drugega avgusta 47½ stopinj in da najstarejši ljudje ne pomnijo tako hladne noči v avgustu.

Rusija ponovno odklonila vmešavanje entente.

Sovjetska republika je odgovorila, da mora Poljska razorožiti čete in poslati delegate v Minsk, kjer se bo vršila konferenca za mir. Konferenca se prične jutri. Poljska armada je v popolnem razsulu.

London, 9. avg. — Današnja brzojavka iz Varšave se glasi, da je sovjetska konjenica okupirala Przasnysz, ki se nahaja 40 milj severno, direktno od Varšave. Druga sovjetska kolona se bliža Mlavi, ki je še bližje Varšavi in ki leži ob železnici Varšava-Gdanasko. Vse kaže, da bodo Rusi obkolili Varšavo od treh strani predno je naokolišo.

Iz Hytheja, kjer konferirata ministarka predsednika Anglije in Francije o zadevi Poljske, je prišla vest, da Francija zahteva absolutno blokado sovjetske Rusije in da je treba prisiliti tudi druge države, da pomagajo pri blokadi.

Iz Pariza javljajo, da je francoska vlada prejela noto iz Washingtona glede poljsko-ruskega položaja. Vsebuja ameriške note še ni znana.

Uradno poročilo iz Moskve, datirano v soboto, se glasi, da so vjetske čete okupirale Sokolov, 40 milj severovzhodno od Varšave in prodirajo proti Siedlicam in Lukovu brez odpora. Na južni fronti so boljševiki vzeli Vladimir-Volinsk, v Galiciji so pa poglali Poljske h gornji Stripi.

Iz Varšave poročajo, da ruski letalci medsejo letake na poljske čete, katere je podpisal Feliks Dzierzinski, predsednik poljskega revolucionarnega odbora. Letaki pozivajo vojake, da naj ujamajo častnike in se pridružijo Rusom v pohodu na Varšavo, kjer bodo skupaj ovrgli vlado grajščakov in ustanovili delavsko-kinetsko vlado.

Hythe, Anglija, 9. avg. — Ruska sovjetska vlada je ponovno zavrgla predlog zaveznikov za premirje s Poljsko. Lloyd George je večeraj prejel dve noti iz Moskve.

Prva se glasi, da sovjetska Rusija ne mara nobenih premirovnih ceremonij, pač pa se morajo takoj začeti preliminarni koraki za mir; ta nota je odgovor na petkovo depešo Lloyda Georgea, ki je predlagal desetdnevno premirje pričenši z 10. avgustom. Druga nota pa pravi, da je sovjetska vlada informirala poljsko vlado, da se preliminarna mirovna konferenca lahko prične 11. avgusta v Minsku.

Konferenca Lloyda Georgea in Milleranda in voditeljev angleškega in francoskega generalnega štaba, ki se je vršila večeraj tukaj, se nadaljuje še danes. Konferenciški so poučeni iz nekega uradnega vira, da boljševiki nameravajo osvojiti Varšavo in ustanoviti poljsko sovjetsko vlado. Maršal Foch in general Wilson sta sinoči izdelala načrt, kako se ima pomagati Poljski in načrt bo danes predložen Lloydu Georgu in Millerandu.

Do zdaj še ni bilo nobene uradne govorice, da se napove vojna Rusiji; zavezniki vsekakor nameravajo dati Poljakom vojaško in ekonomsko pomoč. Privatno se govori, da Anglija prevzame vodstvo blokade na morju. Francija ho pa zalagala Poljsko z materialom in vojaštvom. Millerand zahteva, da se organizira obrambna črta tik pod Varšavo, kajti vsaka akcija za obrambo Varšave je zdaj prepozna; dalje zahteva Francijo, da se njihove in angleške čete v plebisicitem okrožju šlezije porabi na poljski fronti in da se zahteva od Rumunije in Čehoslovafije, da pošljejo čete proti Rusom, čeprav je Čehoslovafija proglasila nevtralnost. Daje hočejo francoski militaristi, da ententa zagrozi Nemčiji z okupacijo Ruha in drugih delov njene teritorija, če bo na kak način kooperirala z boljševiki.

Vse to so pa seveda še špekulacije, kajti lahko se zgodi, da ententa sprejme zahtevo Rusije za takojšnji mir brez premirja. Nekaj takega se že namiguje v poročilu, ki pravi, da je Lloyd George sinoči poslal novo noto sovjetski vladi in obenem so zavezniki svetovali poljski vladi, da se naj v mirovni vprašanji obrne direktno na Minskvo.

Zavezniški predlog za desetdnevno premirje.

London, 9. avg. — Zdaj so znane podrobnosti sadnje note, ki jo je Lloyd George poslal po Kamenevu v Moskvo sadnji petek. Nota je bila posledica konferenc s Krasinom in Kamenevom v Londonu. Lloyd George je takrat predložil, da Rusija sklene premirje s Poljsko za deset dni pričenši z 10. avgustom na temelju sledečih pogojev:

Prvič, da Poljaki ne smejo premikati svojih čet niti jih oprtnjati s orožjem in novo municijo; ravno tako ne smejo Rusi ojačati svoje fronte.

Drugič, da zavezniki ne bodo pošiljali vojnega materiala na Poljsko za časa premirja.

Tretjič, da imajo sovjetski častniki pravico obiskati Gdanasko ali katero drugo mesto v vsadju poljske fronte in gledati, da se ne bo kršila prva točka.

Četrtilč, da se poljski in ruski delegatje snidejo kjerkoli in določijo začasno mejo med armadami ter aranžirajo pogoje premirja.

Odgovor sovjetske Rusije.

Leon Kamenev je sporočil gornji predlog po brezščenem brzojavu v petek zvečer v Moskvo in večeraj je prišel odgovor, ki ga je Kamenenom dostavil Lloydu Georgu. Odgovor se glasi:

"Ako poljska sprejme naše pogoje, ki se v glavnem pešajo s zmanjšanjem njene oborožene sile, tedaj je sovjetska republika pripravljena umakniti svoje armade na črto, katero je določil zavezniški vrhovni svet leta 1918 in na katero nas je opozoril angleški zunanji minister Curzon v njegovi noti z dne 20. julija t. l. Dalje je sovjetska republika pripravljena zmanjšati svoje čete na tej črti pod pogojem, če zavezniki, posebno Francija, garantirajo, da ne bodo na noben način podpirali Poljske, in če takoj umaknejo armado generala Vrangla s Krima."

Nekaj ur pozneje je dospela iz Moskve druga nota, ki se glasi:

"Sodrug Lev Kamenev v Londonu, sporočite angleški vladi sledeče: Pol ure po prejemu angleške note v soboto je sovjetska vlada končno prejela iz Varšave odgovor poljske vlade, ki se glasi, da poljska vlada sprejme naš predlog za otvoritev preliminarne mirovne konferenc v Minsku in da pošlje svoje delegate v ta namen. Ta dokument je nadaljevanje pogajanj v Baranovičih, ki so se pričela 31. julija. Takrat so naši delegatje zagotovili Poljske, da so pripravljene govoriti o premirju in miru kakor hitro jih polska vlada brzojavno informira, da so poljski delegatje pooblašeni podpisati pogoje za premirje in preliminarni mir. Poljska delegacija je nato pretrgala konferenco in odpotovala nazaj v Varšavo, vledesar je bilo zapravljenih 106 ur. Tega ni kriva Rusija, niti ni želela zavlačevanja. Poljska vlada je danes odgovorila, da so njeni delegatje na potu in pridejo v Minsk 11. avgusta. Ruska sovjetska vlada je priporočila polski vladi, da naj njena delegacija prekorači rusko fronto med Siedlicami in Brest-Litovskom dne 9. avgusta ob osmih zjutraj. Želja angleške (Dalje na 3. str., 1. kol.)

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.55 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov na vsa, kar ima stik s urednikom

"PROSVETA"

2657 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

Datum v objavi n. pr. (Julija 1-20) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vama je s tem dnem potekla naročnina. Poslovite se pravočasno, da se vam ne ustavi list.

CENA PŠENICE SE JE ŽE ZNIZILA ZA FARMARJE!

Letošnja pšenica v Združenih državah še ni vsa omlatena, ponekod je še na polju, ali farmarji, ki so omlatili svojo pšenico in jo dovažajo v žitne elevatorje in žitnice, občutijo, da zanje že pada cena pšenice. In če kmetje godrnjajo, ker jim prekupci povejo, da je pšenična cena padla za trideset ali štirideset centov pri bušlju, tedaj se prekupčevalci zaderejo nanje, da bo še bolj padla, ker primanjkujejo železniški vozovi. Seveda, če gre kmet v prodajalno in hoče kupiti bušel pšenice, se kmalu prepriča, da zanj kot za konzumenta ni padla pšenica. In če se kmet pritoži trgovcu, da kmetom ponujajo veliko nižjo ceno za bušel pšenice, kadar jo pripeljejo k žitnim elevatorjem, tedaj trgovec kmeta poduči, da se bo pšenica še podražila, ker primanjkujejo železniški vozovi. Kadar kmet prodaja svoj pridelek kot producent, je cena nizka, kadar kupuje pridelek kot konzument, je cena oderuško visoka, in če vpraša po vzrokih, dobi vedno za odgovor, da primanjkujejo železniški vozovi.

Ce je hotel farmar preživeti svojo družino in posejati svoje polje, se je moral izposoditi denar na banki. Garal je skozi vse leto in se veselil, da v jeseni poplača svoje dolge in mu še nekaj ostane, da preživi zimo in mogoče še prihodnjo spomlad, ko pa pripelje svoj pridelek k žitnici, se pa kmalu prepriča, da je sanjal zastonj o boljših dnevih. Garal je zopet za bankirja, ki mu je posodil denar, in za oderuhe, katerim je prodal svoj pridelek. Tako se vrsti leto za letom. In zakaj?

Poslušal je kot delavec leto za leto profesionalne političarje starih strank, ki so mu priporočali, da naj voli svoje prijatelje v postavodajne zbornice in v javne urade, mesto da bi se kmet in delavec združila, postavila svoje kandidate in izdelala svoj program.

Velebižniško časopisje skuša dokazati farmarju, da so njegovi interesi različni od delavčevih, ker je lastnik zemlje, ravno tako pa dokazuje delavcu, da so njegovi interesi različni od farmarjevih, ker dela v industriji.

Prav malo je dandanes farmarjev, ki so lastniki svoje kmetije, večinoma so le posestniki in sicer tako dolgo, dokler plačujejo redno obresti od svojega dolga bankirjem. Ali bankirji imajo moč, da jih proglašajo za neposestnike in jih uvrstijo v vrsto farmarskih najemnikov, kadar je to njih volja. Drugi farmarji, ki niso posestniki, so pa le farmarski najemniki, ki posedujejo le orodje in živino, na kateri je dostikrat vknjižen dolg. Ravno tako je tudi z avtomobili in farmarskimi stroji, kajti tudi na njih je vknjižen dolg.

Farmarja izkoriščajo bankirji, prekupčevalci in razni drugi oderuhi, delavca pa ravno ta gospoda, kateri se pridruži še podjetnik. Oba sta enako izkoriščana, oba imata enake nasprotnike, za to se pa tudi morata združiti v politični organizaciji, če hočeta, da njima bo kedaj sijalo lepše solnce v bodočnosti. Dokler bosta v politiki hodila vsak svojo pot, se njima bodo tisti smejali, ki imajo koristi od tega, da nista združena. Kadar pa zapopadeta, da se morata združiti v politični organizaciji, bo pa smeh minil njune izkoriščevalce, kajti spoznali bodo, da sta se kmet in delavec probudila iz političnega dremanja in da bosta odslej hodila skupaj svojo in edinstveno pot v politiki, ki ju reši izkoriščanja in ju vodi do blagostanja.

Pridelek in cene. — Vse velebižniško časopisje z borznimi mešetarji in drugimi borzijani vred se raduje, da bo letošnji poljedelski pridelek zopet ogromen. Pridelek zimake pšenice cenijo na 525,000,000 bušljev, pomladanske pa na 290,000,000 bušljev. Tudi drugo žito kaže izredno lepo in celo o krompirju, ki se prodaja od spomladi sem po visoki ceni kot žafran, poročajo, da obrodi izredno dobro. Kakšne cene bo prejel kmet za svoj pridelek in po kakšnih cenah bodo konzumentje plačevali živež, o tem pa molče špekulantje in verižniki. Gospoda se veseli, ker bo zopet lahko špekulirala in odirala kmeta doma, konzumente pa po vsem svetu, ki bodo kupovali ameriški pridelek.

DOPISI.

Aurora, Ill. — Delavske razmere v tukajšnji okolici še niso prešle in dela se vsaki dan. Toda draginja je pa tudi vedno večja, da se človek komaj pošteno preživlji.

Delavstvo pa tukaj zelo dobro napreduje. Pred nekaj leti se noben delavec ni hotel ničesar ališati o kakih delavskih organizacijah, toda danes že obrača hrbet onim, ki so ga doslej držali k tlom. Pred kakim dobrim letom so tukajšnji organizirani delavci prišli izdati svoj list "The Aurora Labor Journal", ki prične izhajati 1. septembra kot dnevnik. In ta korak je največjega pomena za splošno tukajšnje delavstvo, kajti sedaj se nahajamo v najvažnejših časih, pred volitvami. In ako hočemo delavci napredovati in izboljšati naš skrajno žalostni položaj, se moramo politično organizirati, imeti svoje časopise, da z njimi lahko pobijamo gorostasne laži naših izkoriščevalcev. Dokler pa ne bomo imeli delavci svojega časopisa, ne moremo pričakovati kakšnega napredka.

Pred nekaj dnevi sem pa nesreči dobil v roke glasilo K. S. K. J., v katerem sem opazil ostuden napad na JRZ, in posebno še na sodruga Etibina Kristana, ki je odšel v staro domovino. Jaz ne morem razumeti, zakaj se nasprotniki JRZ, tako brigajo za milijonski sklad in sploh vse, kar podvzame največja slovenska politična organizacija v Ameriki Jugoslovanske republičanske združbe. Saj oni niso nič pripevali v ta sklad, ampak so vedno nasprotovali z vsami jim mogočimi sredstvi. Ali se mi člani te organizacije kaj brigamo, v kakšno nameno so porabili denar, ki so ga nabrali za njih monarhistično organizacijo SNZ? Niti na misel nam ne pride. Kdor je prispeval v ta sklad, namreč milijonski, ali dotični ima pravico izpraševati, ne pa dotični, ki je ves čas nasprotoval. Ker sem član centralnega odbora JRZ, me vaše dolžnost, da pojasnim, da gl. odbor organizacije JRZ vestno vrši svoje naloge, katero mu je naložila zadnja konvencija JRZ in o vsakem važnejšem koraku je informiran vsak član centralnega odbora JRZ.

Ravno tako je bil informiran slehri član centralnega odbora in je tudi odglasoval, ali se polje dotično vsoto v staro domovino, o kateri imajo sedaj nasprotniki toliko govoriti. Nadalje povem pisarju onega infamnega napada v glasilo KSKJ da je bil denar nabran v svrhe, v katere se sedaj rabi, namreč širiti med rojake, v starem kraju ono idejo, za katero smo vsi Jugoslovani v Ameriki, namreč da bo Jugoslavija svobodna federativna republika in nobena monarhija, za katero so vsi pristali Zaključkovega kalibra tako vneti. Pri organizaciji JRZ so "bosni" vsi člani, kdor prispeva. Ker je pa nemogoče dati na glasovanje vseh važnejših zadev vsem članom, radi tega je konvencija izvolila centralni odbor, ki odloča o vseh važnejših zadevah. In tako je tudi centralni odbor odglasoval, da se polje v staro domovino del onega denarja, ki je bil nabran v zadnji kampanji milijondolarskega sklada. In ta denar je bil nabran v te svrhe, da se reši jugoslovansko ljudstvo izpod tiranije klerikalcev, ki so želeli skoro zaslužiti vse ljudstvo v starem kraju. To je tudi potrdila zadnja konvencija JRZ.

Uredniku tega glasila povem tudi, da naj nikar ne misli, da ima vse članstvo organizacije K. S. K. J. na svoji strani, ampak ravno nasprotno, zelo malo in da večinoma vsi obsojajo take infamne napade. Seveda umevno je, da mora tako pisati kot mu veleval njegov "bos" pater Zakrajšek. — **John Blak.**

S pota. — Kot sem že poročal se nahajam sedaj v hladni Minnesoti in se hladim v seni kosatih dreves na obalah jezera, kjer je sedaj zelo prijetno, ko drugo vlada huda vročina.

V Chisholmu sem bil zadnjič povabljen na ženitovanje na katerem sem se prav dobro zabaval. Poročil se je rojak Geo Tomaz z rojakinjo gđ. Ano Makol, oba rojena nekje na Hrvatskem. Drugi dan je bil pa še pogreb nevestinega brata. Vposled je bil namreč v tovarni za smodnik, v katero je udarila strela in eksploziralo je več ton smodni-

ka. Eksplozija je zahtevala več človeških žrtve, med katerimi je bil tudi nevestin brat.

V Kewatinu, Minn., katero mesto se imenuje "pečlarsko mesto", je sedaj čas košnje. Kajti sleherni pečlar ima okrog svoje hišice nekaj dobro obdelane zemlje in vsaka stvar dobro vseva. V tem mestu špaguje rojak Matekovič, ki zelo skrbi za snago in raditega ima mestece zelo prijazno lice.

V Evelynu, Minn., so prodali "Narodni dom" — pritično zidano poslopje — ki je stalo rojake več tisočakov. In tako je tu pokopana narodna edinost. Na istem prostoru so že pričeli drugi zidati.

V Towerju, Minn., smo imeli pogreb rojakinje M. Stepan rojena Gornik v Gabrovcu pri Metliki. Stara je bila okrog 50 let in zapuščala več odraslih otrok.

Kot vsako leto, tako so se tudi letos zbrali vsi starejši naseljenici v železnem okrožju ob Vermillon jezeru v Towerju, Minnesota, in kramljali o "njega dni" in vzbujali spomine na pretekla časa.

V Gilbertu, Minn., in še nekatere drugih mestih so se zadnje čase zelo oglaševali razni umotviji in nekaterim pobrali vso obleko, zlatino, denar in obveznice svobode.

Ne, Ely, Minn., je sedaj vse polno letoviščarjev od blizu in daleč ob jezeru se namreč nahaja veliko zelo prijaznih hišic, v katerih stanujejo letoviščarji. Pred nedolгим se je tukaj mudil organizator Charles Pogorelec.

Z delom gre dobro naprej, ker rudniki v splošnem delajo sedaj akoro vsaki dan. — Mnogo rojakov se je v zadnjem času izselilo na kmetije v Michigan in nekateri pa tudi v gozdove. — **Mati-ja Pogorelec.**

Marin, O. — Ako človek opazuje naravo in sploh vsevirje, ne opazi velikih izprememb, katere se dnevno dogajajo. Kar je bilo večeraj novo, je danes že lahko staro, kar je danes nemogoče, že jutri postane lahko mogoče faktor. In tega napredka je nemogoče ustaviti, dasiravno se ga lahko kolikor toliko zadržuje. Da, evolucija je ona sila, kateri se morajo vsi pokoriti, kajli in cesarji in drugi mogočnejši, in celo celi svet.

V naši naselbini smo preteklo leto ustanovili slovenski študentski pevski in dramatični klub "Lipa", ki se zelo lepo razvija. Ta klub je vzpizoril že par lepših in podpornih predstav. Za letošnjo sezono bo pa poleg dramatičnega odseka nastopil tudi pevski odsek.

Daleč smo Slovenci od svoje rodne grude, v kateri smo ališali slovensko govorico in petje. In tukaj pa moramo paziti, da ne pozabimo krasnih in milodonečih slovenskih pesmi. Klub se zaveda, da so z prireditvami vedno veliki stroški kakor tudi veliko dela, toda vse to nas ne strahi, ker smo prepričani, da naš narod želi ališati krasne slovenske pesmi in da se vsled tega ne ustraši žrtvovati maračkateri dolar, katerega je moral zaslužiti s svojimi žulji. Ker poznamo želje naših rojakov smo sklenili, da ustanovimo močan pevski zbor, ki bo zapel pri raznih prireditvah par onih psmi, za katere smo Slovenci vneti že od otroških let.

Pevske vaje se bodo vršile v Vrančevi dvorani in podučeval bo brat Frank Lenček. 15. avgusta t. l. t. j. v nedeljo zvečer ob sedmi uri bo prva pevka vaja ali sestanke vseh rojakov, ki imajo veselje do petja. Apelliram na vse tukajšnje rojake, ki imajo kolikaj veselja do petja, da se udeležite tega sestanka. Niheč naj se ne izgovarja, da je že prestar ali pa da nima glasu. Pevovodja bo že sam odločil, ali imate pevsko žilico ali ne. Čim več bomo boritem boljše pevski zbor bomo imeli. — **John Brus.**

LISTNICA UREDNIŠTVA.

F. F. Los Angeles, Cal. — E. W. Debs je odklonil nominacijo za predsedniškega kandidata farmarsko-delavske stranke. Nabrane prispevke odpeljite na pristojno mesto, da se vporabijo v svrhe, v katere so bili nabrani, ali pa prepusite darovalcem, da se enkrat odločijo. Prvo in drugo je pravilno.

Naročite "Prosveto" vašemu sodniku ali prijatelju v stari domovini.

Inozemstvo.

Listi v Rimu napadajo linčarje v Illinoisu.

Rim, 9. avg. — Tukajšnji listi napadajo Združene države valed protitalijanskih izgredov v West Frankfortu, Illinois, in zahtevajo, da italijanska vlada takoj pošlje noto ameriški vladi za odškodnino.

Čehoslovakijska vlada v Moskvi.

Čehoslovakijska socialdemokratska lista prinaša vest, da je naročil Krasin na račun sovjetske vlade velikansko množino čevljev v tovarni Batia. Vsi čehoslovakijski listi se vesele tega kovaka sovjetske vlade ter ga smatrajo kot praktično predigro trgovskih zvez z Rusijo, da je nedolgednega pomena predvsem za trgovske odnose obeh držav. Takoj, ko se povrne Krasin v London bo odšla listi očiščena češka delegacija, sestojeca iz zastopnikov tamošnjih delavskih združenj in sindikatov ter velikih industrijskih in trgovskih podjetij, da stopijo v osebni stik s Krasinom. V istem času pa se bo podala tudi politična delegacija v Rusijo, da preštudira tamošnji socialni in politični položaj. Ta delegacija bo sestavljena iz dveh največjih čeških strank, iz socialno-demokratske in iz socialistične.

Madžarska vlada radi bojkota

se je obrnila do angleške vlade. List v Bruslju, "People" piše z dne 30. junija, da je madžarska vlada zaprosila pri angleški vladi za posredovanje glede bojkota. Angleška vlada pa je odgovorila, da tej prošnji ne more ustreči, ter da le obžaluje, da madžarska vlada ni slušala prejšnjih njenih nasvetov, da naj osnujejo vlado, ki bo zastopala vse družabne sloje. Madžarska vlada je dobila s tem — dolg nos.

Zboljšanje železniškega prometa

v Rusiji. — Dne 1. julija je stopila v veljavo organizacija ruskih železnice, ki jo je nanovo ustanovil Trocki. Do konca tega leta bo prišlo v uporabo 4000 novih lokomotiv. Stevilo železniških voz, ki prihajajo vsak dan v Moskvo, se je dviglo od začetka tega leta. Stevilo železniških voz za potnike se je dvignilo od 760 na 980. Stevilo tovornih voz pa od 740 na 1100. Delavska disciplina je izvrstna.

Angleška barbarstva v Arhangelsku.

Petrogradska "Krasnaja Gazeta" je v seriji člankov razkrila nepopisne grozote, ki jih je trpelo rusko ljudstvo pod vladjo Angležev v Arhangelsku. Omenjeni list ima svoje poročevalce na licu mesta, kjer preiskujejo sledove angleške "demokracije" in "kulture". V enem samem okraju so angleški vojniki ostavili 80 deklic šolske starosti nosnih in mnogo teh nesrečnic je dobilo spolne bolezni. Angleži so zapeli v Arhangelsk sifilis, ki se je od tam razširjal po severni Rusiji. Na otoku Jokanga so imeli Angleži ruske jetnike, ki so ležali v največjem mrazu na golih tleh. Ječar je bil neki Sadukov, bivši kriminalce. Od 400 ujetnikov jih je 185 umrlo valed mraza in lakote.

Bolgarski socialisti izstopili iz II. Internacionalne.

Sofija, 13. Vodstvo bolgarske socialistične delavske stranke je mednarodnemu uradu v Bruslju javilo, da je bolgarska socialistična stranka sklenila, izstopiti iz druge internacionalne in prilagoditi svoje stališče do tretje internacionalne ališne kakor francoska revolucionarna stranka, nemška neodvisna socialistična delavska stranka.

Socialistični list v Franciji.

Po Frossardovem poročilu izhaja v Franciji 74 socialističnih listov, od teh 10 dnevnikov: "L'Humanité", "Populaire" v Parizu, "Tribune de Peuple" v Thionville, "Presse Libre" v Strasburgu, "Republicain Socialiste" v Muelhausen, "Midi Socialiste" "Droit de Peuple", "Cri du Nord", "Populaire du leutre" in "Montagne" pa v drugih mestih. Razen tega izhaja en list trikrat na teden 1 dvakrat, in 58 enkrat. "L'Humanité" ima 280.000 naklade, od tega se proda 100.000 iztisov v Parizu, 150.000 pa na deželi. "Populaire" izhaja v 60.000 iztisih. Je to drugi največji pariški večernik in vsa naklada se proda v Parizu.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

Določitev državnih mej.

Belgrad, 14. Vlada je določila posebno komisijo, ki bo na podlagi mirovnih pogodb, sklenjenih v Parizu, izvršila določitev meja napram sosednim državam. V to komisijo je imenovan general Dušan Stepanović, poslaniški svetnik dr. Ilija Gumenković in Srško Pešić. Komisija bo najprej prišla z delom pri določitvi meja med našo državo in Nemško Avstrijo in sicer početkom meseca avgusta, ker se bo st. germainška mirovna pogodba ratificirala početkom prihodnjega tedna in se mora z določitvijo mej pričeti 15 dni po ratifikaciji.

Napad na jugoslovanski konsulat v Trstu.

Trst, 16. julija. (Izvirno poročilo). Napad na jugoslovanski konsulat je bil preje izvršen kakor pa oni na "Narodni dom". V uradu se je nahajal le konzularni tajnik — slovenski pisatelj dr. Novačan. Izgredniki so ga divje napadli in začeli pretepati. Rekl je je življenje s hitro odstranitvijo iz urada. Konsul Marković je bil slušbeno odsoten. Velikansko škodo so divjaki napravili tudi v Markovičevem privatnem stanovanju, ki je obstojalo iz osmih, zelo luksurijsno opremljenih sob. Njegovo stanovanje je veljalo za eno najudobnejših in najrazkošnejših v Trstu. Srbska cerkvena občina je konsulu dala to stanovanje na razpolago. Računčeni in nahajskani temni elementi so to stanovanje popolnoma demolirali in uničili. Prizor je grozen. Ostala je v celam stanovanju ena sama — zofa nedotaknjena.

Nesreča z ročno granato? Bločni sluga južne železnice Fran Valenčič in njegova žena Ivanka sta 14. jul. razbijala ročno granato, katero je bila žena Ivanka našla v bližnji njivi na Dovočni cesti. Granata je eksplozirala. K sreči ni povzročila težkih poškodb. Ženi Ivani je granatni drobce odtrgal palec leve roke, dočim je bil moč Fran samo po obrazu osmojen.

Samomor poročnika. V Savi pri Kresnicah so našli 13. jul. utopljenca s prestreljeno glavo. Prepeljali so ga v mrtvašnico župne cerkve v Moravčah, od tam pa v Ljubljano. Utopljenec so spoznali za poročnika Mihaela Baloha. Nesrečni poročnik je pred dobrimi desetimi dnevi brez obvestila zapustil Ljubljano. Denarne zadeve so bile v redu. Vzrok samomora je neznan.

Posestništvo sta se v Kamniški smodnini 10. julija delaven Anton Zaje in Martin Dornik. Pri snajenju stroja se je vžgal smodnik in eksploziral. Zaje je bil mrtev takoj, Dornik pa je po grozih bolečinah umrl čez četrt ure.

Barbarski Jugoslovci v okrožju. Belgrad, 15. Da se olajša nadziranje izvrševanja zakonov in nadredb glede delavskih in obrtničkih zadev, je ministrstvo za socialno politiko razdelilo ozemlje Jugoslavije na 18 okrožij. Sedeži teh okrožij, inšpektorji dela, bodo: Beograd za dve okrožji, Niš, Čačak, Skoplje, Zagreb za dve okrožji, Osijek, Novi Sad, Veliki Bečker, Sarajevo, Tuzla, Banjaluka, Ljubljana, Maribor, Cetinje, Dubrovnik in Split.

Nacionalistične demonstracije proti Italiji. Dne 14. jul. zvečer se je zbrala na trgu pred Slonom v Ljubljani velika množica ljudstva, ki so nato v povorki odšli med prestanim klicanjem pred češko vlado. Tu je imel narodni socialist Drag. Vojaka zelo hujskaški govor na vojno proti Italiji. Na zliteto demonstrantov je prišel na balkon g. dr. Breje in rekel, da se sporočil željo centralni vladi v Beograd. Od češke vlade so množice pomikale pred dravsko divizijo, kjer je govorilo več nacionalističnih govornikov. Od tu se je demonstrativni sprevod pomaknil na Aleksandrovo cesto pred stanovanje generala Dokleja, ki je zdravil demonstrante. Nato se je ljudstvo razšlo.

Nova cestna električna železnica v Belgradu. Belgrajska občina se pogaja z neko čehoslovansko tovarno glede napeljave cestne železnice v Belgradu.

Ustanovitev mednarodne univerze. Profesor na zagrebški univerzi, dr. Ferdo Šišić, je odpotoval kot delegat na konferenco v Bruslju, na kateri se bo razpravljalo o ustanovitvi mednarodne univerze.

POTOP.Zgodovinski
— roman —

Spisal H. Sienkiewicz. — Poslovenil Podravski.

(Nadaljevanje.)

V Šandarovskem je zakipela kri, toda premagoval se je, dokler se vojaki niso uvrstili. Rok Kovalski pa jame izpraševati fanta:

"Čuj! Ali si videl kralja?"

"Da," odvrne šepetaje deček.

"Kako ga je moči spoznati?"

"On ima črne brke, a na boku ima prišite rdeče trakove."

"A kakšnega ima konja?"

"Črnega z liso na čelu."

"Dobro! Vstrajaj pri meni, ter mi ga pokaži!"

"Ali kmalu? ..."

"Moj! ..."

Nekaj časa je še trajalo molčanje. Med tem glasno zahre konj Šandarovskega. Sved na strani pogleda prestrašen ter stropeta; potem pa vstre iz samokresa.

"Allah, allah! Bij, umori! Uha-u-bij!" se jame razlegati klic v jelševju.

In polk je priletel kakor strela iz senice in zdiralj proti Švedom. Takoj se je pričelo grozno klanje, kajti streljati že niso imeli časa. Napadajoči Poljaki pristisnejo Švede k plotu, ki se je podri s treskom na kar so se vsi pomešali v jedno gromado. Med tem se začne okupen klic:

"Kralj! kralj! Rešite kralja!"

Karol Gustav je takoj pri prvem spopadu prišel ven s samokresom v roki in z bodalom v zobeh. Jezdec, ki je držal konja tesno pri vratih, mu ga takoj odda, kralj ga, hipoma zasede, zaboji okrog vogla, plane med lipe, da se tako čim naprej umakne iz bitke.

Ko dospo do plota, zbode konja, preskoči plot ter plane med kopicco jezdecov, branečo se deane mu poljskemu krilu.

"Naprej!" zapove kralj.

S suncem je prekotali še poljskega napadnika, ki je že dvignil nanj sabljo, šinil na to z jednim akom iz vrtnice bitke ter zdiralj dalje, jezdec pa za njim, a za temi Poljaki. Začela se je pravesta gonja. Jedni kakor drugi so pridrvili na veliko čsto, ki drži iz Rudnika v Bojanovko. Za kraljem ni sledilo nad dvanaest jezdecov, med njimi pa je drvilo okolo trideset Poljakov, a njim

na čelu Rok Kovalski. Deček, ki bi mu imel pokazati kralja, je nekje zaostal, toda Kovalski je že brez njega poznal kralja in drvil za njim kakor vihar.

Lahki poljski konji so jeli v diru kmalu prekažati utrjene švedske. Rok je dohitel brez posebnega truda prvega jezdec, povpel se v strementih ter mu odsekal z jednim mahljajem roko. Na to se požene znova v dir za kraljem; katerega ne spusti izpred oči.

Oddaljenost med njim in Karolom Gustavom se je očitno manjšala. Naposled sta se še komaj dva jezdec nahajala med njima.

Nakrat je pšica, spuščena iz poljskega loka, zažvižgala Roku mimo ušes ter se vandila v jednega izmed bežečih Švedov. Zadet jezdec zakriči nečloveški, zaziblje se na sedlu ter zropota na tla.

Med Rokom in kraljem je ostal še samo jeden jezdec. Toda ta je hotel na vsak način rešiti kralja in mesto da bi bežal, je obrnil konja proti Kovalskemu. Rok mu preseče čelado z glavo vred in plaše kakor razjarjen bivol na kralja, kateri bi se bil nemara vstavil ter spoprijel z Rokom, za katerim pa so drvili že drugi, vsled česar mu ni preostajalo drugega, nego iskati rešitve v begu.

Rok se ni zadovoljil samo s tem, da je zbadal konja z ostrogami, začel ga je priganjati še s sabljo. Veter mu je žvižgal v ušesih, drevje, kame, nje in gromlje mu je kar migalo pred očmi. Kralju je padel klobuk z glave; na to je vrzel od sebe še mošnjček v nadeji, da pridrži s tem svojega neizprosnega proganjaleca, toda Rok se ni zmenil zanj, marveč čimdalje huje zbadal konja. Očitno je bil pozabil na vse na svetu ter jel klicati z glasom, ki se je ob enem grozil in prosil:

"Stoj! na usmiljenje bošje!"

Med tem se konj pod kraljem spotakne toliko, da bi bil padel, ko bi ga kralj ne bil s silo pridržal. Kovalski zarjove kakor zuber in prostranstvo, delečo ju vsakega, se je znatno zmanjšalo.

Čez jedno minuto se spotakne kraljev konj vdrug in znova ga vzdrži kralj z močno roko po koncu. Rok je bil komaj par sehnjev za njim. Že je vstal v strementih ter se pripravil na udarec. Strašen je bil v tem hipu. Ko bi se bil konj Karola Gustava še enkrat spotaknil, pa bi usoda ljudovlade, švedske in vse vojne bila rešena. Toda kraljev konj je jel znova teči, kralj se je obrnil in vstrelil dvakrat nazaj iz samokresov. Jedna krogla je zadela Rokovega konja v koleno, radi česar je ta padel na prednji nogi ter zavrnil nosnice v zemljo ...

**BANDIT PRIHAJA NA
IZLET V CHICAGO.****"SONNY" DUNN ROGOVILI S
SAMOKRESOM V SALONU.**Točaj mu je vsel samokres; pol-
otje sopet ni bilo blizo.

Chicago, Ill. — "Sonny" Dunn, ki ga žilkaška policija že išče mesec, za katerim so deputiji, da ga primejo in o katerem je državni pravdnik Hoyne pripovedoval, da želi, da ga že enkrat primejo, se je pripeljal v velikem zelenem in zaprašenem avtomobilu po Halsteadovi ulici v Chicago.

Nekateri časnikarski poročevalci trdijo, da Dunn ni nikdar zapustil okraja Cooka in da biva nekje blizo mestne meje, kjer so hiše bolj redke in je več avešega kraka, kot človek, ki po trdnopolnem delu čez zimo odide na počitnice.

Oficijelno je sicer težko povedati, kaj Dunn dela, ker dozdaj še sam ni podal nobene oficijelne izjave o svojem početju, od kar ga iščejo oblastveni organi, fakt je le, da Dunn še niso prijeli in da se je v družbi dveh svojih tovarišev pripeljal v Chicago v velikem avtomobilu, ki ga je vodil zolo mlad fant.

Avtomobil se je ustavil pred salonom Patt Sullivan. Nekateri sodijo, da je Dunn pripeljal iz Arga ali pa ondotne okolice, kjer prebiva zadnjih dvajset tednov.

Fred James je slonel pri točajski mizi, ko je vstopil Dunn, ki ga James dobro pozna in ki ga je zadnjikrat videl, ko je bil ustrelen policaj Burke. Zaradi tega zločina je šel njegov tovariš "Smiling Jack" na vešala, ki je pa pred svojo smrtjo izpovedal, da je oddal usodepolni strel "Sonny" Dunn. Slišijo se glas-

vi, da so drugi profesionalni pretepači prisegli, da obračunajo z Dunnom in zdi se, da se Dunn zdaj bolj boji svojih nekdanjih tovarišev, kot pa oblastvenih organov, ki ga iščejo.

Ko je Dunn vstopil v salun in je videl tam Jamesa, mu je rekel: "Hello, ti nizkoti! Slišal sem, da me iščeta ti in Tim Murphyjeva tolpa. — Po teh besedah je potegnil svoj samokres.

Pri točajski mizi je stalo polno ljudi, ki so bežali na vse strani, točaj je pa trdno zagrabil Dunna za roko in mu dejal, da ni prišel na pravo mesto, da se vadi v streljanju, na kar mu je izvil samokres.

Dunn je seveda izginil iz saluna, na kar je poslal fantiča, ki je vodil avtomobil, po samokres, ki ga je točaj izročil. Ko je Dunn imel zopet svoj samokres, se je odpravil.

Državno pravdnništvo išče Dunna, pa tudi njegovo poročstvo za tri tisoč dolarjev je zapadlo.

MALO MESTO ZGORELO.

Tyrona, Pa. — V notranjem de-

FARMA NA PRODAJ.

Na prodaj je 40 akrov obsežna farma; 17 akrov je očiščenega in drugo je gozd, 12 akrov travnika, 2 akra polja; na pol akra je zasajen krompir, na pol akra je kornja, na pol akra kolerabe in pol akra druge zelenjave. Proda se tudi živina, 6 krav, 4 telice, en konj, 6 prašičev, nad 40 kokoši.

Proda se tudi vse potrebno poljedelsko orodje in 17 ton mrve. Hiša je velika 14x26, hlev za živino 22x24. Proda se vse skupaj ali pa tudi samo farma, kakor kupce želi. Farma je oddaljena od mesta Greenwood, Wis., le štiri milje.

Proda se vse po zelo zmerno nizki ceni. Za nadaljša pojasnila obrnite se osebno ali pa pismeno na lastnika: LOUIS MIKILICH, R. 5, Box 14a, Greenwood, Wis.

lu mesta je zgorelo nad dvanaest hiš in škoda znaša nad en četrt milijona dolarjev.

MALI OGLASI

Classified Advertisements

POTREBUJEMO

DELAVCE pri

SANSON TRACTOR CO., Janesville, Wis. — Odhod prijavljenih delavcev vsaki dan od 12. uri po noči, katere spremlja delovodja. Plača je \$5.50 do \$6.00 na dan. Sprejemamo tudi učene rokodelce vseh strok; strojnike, mizarje, li-

varje, brusarje itd. Družba daje tudi stanovanje in hrano. Pošiljamo delavce tudi vsak dan v Wisconsin in Michigan v župo. Voznike in žagarje plačamo po \$75 do \$100 na mesec, hrano in stanovanje. Imamo različna druga dela; na farmah, v rudnikih itd. Pošiljamo vsak dan na zapad. Inocmei dobe prosto vožnjo.

Diamond Agency, 557 West Madison St., drugo nadstropje. Telefon Main 5074.

NAZNANILO.

Ali želite imeti stalno delo? Mi potrebujemo za našo livarno več navadnih

DELAVCEV

in

POMOČNIKOV.

Dobra plača. Oglasite se v naši delavski posredovalnici, kjer dobite nadaljna pojasnila.

LINK & BELT CO.,

329 West 39th St., Chicago, Ill.

SLAVONIC IMMIGRANT BANK

436 West 23rd Street, New York, N. Y.

Glavnica \$100,000.00,

Rezervni fond \$30,000.00

ORGANIZOVANA PO POSTAVAH DEZAVE
NEW YORK, TORAJ DEZAVNA BANKA.

Priporoča se rojakom Slovencem, da se v denarnih pošiljkih in drugih denarnih zadevah obračajo na njo v svojem maternem jeziku.

Pošilja denar rojakom svojcem, kakor tudi domačim hranilnicam, posojilnicam in bankam na obrestonosne vloge. Dobiva pošiljalcem denarja od prejemnikov v starem kraju lastnoročno potrjena prejemna potrdila o sprejetem denarju tekom 4 tednov, a vlagalcem pa vložne knjižice. Prejemna potrdila pošilja pošiljalcem denarja na ogled in njihovo nadaljnjo rabo in jamči za izplačilo vsakega poslanega zneska.

Prijema denar v Depozit plodono in ga na vsakratno zahtevo brez odkaza izplačuje. Posojuje denar na Liberty Bonde in druge vrednostne listine.

Prodajala šifkarte za vse pamiške črte preko oceana in Jadranskega morja. Zastopa vse prvoredne pamiške črte in je v stanju preskrbeti vam najboljši prostor na keremkoli parniku, ako jej to pravočasno naznanite in pišete.

Cene parniških listkov preko oceana v tretjem razredu: (Francoska črta iz New Yorka v Havre. Rochambeau po \$85.00. Na parnikih: Lafayette, La Lorraine, La Savoie. Na parniku La France \$95.00.

Cunard črta iz New Yorka v Liverpool. Na parnikih: Carmania, K. A. Victoria, Royal George in Saxonia po \$86.50. Iz New Yorka v Cherbourg. Na parnikih: Aquitania, Imperator in Maretania \$95.00. American in White Star črta iz New Yorka v Cherbourg. Na parnikih: Adriatic, Philadelphia in St. Paul po \$86.50. Na parniku Olympic \$95.00. Na ostalih črtah parniških društev je cena preko oceana po \$85.00.

Naravnost v Dubrovnik in Trst

Cunard in Kozulič črti. Na parnikih: Argentina, Belvedere in Columbia do Dubrovnika po \$125.00; do Trsta po \$120; na parniku Italia do Dubrovnika \$125; do Trsta \$100; na parniku Pannonia do Dubrovnika ali do Trsta po \$125, na parniku Pres. Wilson do Dubrovnika \$130; do Trsta \$125. Otroci po znižanih cenah. K vsaki od navedenih cen je treba dodati še \$5.00 za vojno takso. Cene voznih listkov se lahko menjajo brez naznanila.

Včeraj je naša banka prodajala in pošiljala Jugoslovanske krone in dinarje po sledečih cenah:

1000 kron za \$ 15.50, 5000 kron za \$ 77.00, 10000 kron za \$153.00
50000 " " \$760.00, 100000 " " \$1500.00, 1000 dinarjev za \$ 60.40

A VEČJE SVOTE SE CENEJŠE

V navedenih cenah zapopadani so vsi stroški, tako da je poslani znesek izplačan v svoji celoti naslovniku v stari domovini. Za točna izplačila jamči banka s svojim celim premoženjem.

Cene denarja se dnevno dvigajo in padajo. Za to zaračuna banka poslani denar po borznem dnevnem tečaju tistega dneva, ko prejme denar od pošiljalca. Odpolije ga s prvo pošto na določeno mesto in tekom 4 tednov prejme o pošiljki od prejemnika iz starega kraja lastnoročno potrjeno potrdilo o prejetem denarju, katerega odpolije pošiljalcu na ogled in daljnjo rabo.

Rojaki, ki se dnevno obračajo na nas v svojih denarnih zadevah, katere izvršujemo vestno, cenno, hitro in točno, so z našim poslovanjem popolnoma zadovoljni. Ako se še ne nahajate med njimi, tedaj izvolite pri prvi priliki poizkusiti in prepričali se boste, da je res tako.

Priporočamo se vaši naklonjenosti in beležimo s prijateljskim pozdravom

SLAVONIC IMMIGRANT BANK

436 West 23rd Street, New York, N. Y.